

SZÁZHALOMBATTA HULLADÉKUDVAR ÉS HULLADÉKÁTRAKÓ

(Százhalombatta, hrsz.: 096/1 és 067/75)

HAVÁRIA TERV

MEGRENDELŐ:

„SZÁKOM” Nonprofit Kft.

2440 Százhalombatta, Hága László utca 2.

TERVEZŐ:

ADMITERV Kft.

2030 Érd, Facélia utca 90.

2024. június hó

TARTALOMJEGYZÉK

1.	ALAPADATOK	3
2.	ÁLTALÁNOS ÜZEMELTETÉSI TUDNIVALÓK	3
3.	A HULLADÉKUDVAR ÜZEMELTETÉSI ÉS KÁRELHÁRÍTÁSI SZERVEZETE	3
3.1.	A kárelhárítási szervezet tagjainak feladatai a kárelhárításban.....	3
3.2.	A kárelhárítás vezetőjének feladatai	4
3.3.	A kárelhárítási szervezet tagjainak feladatai	4
4.	ÜZEMZAVAROK, HAVÁRIA-HELYZETEK ÉS HATÁSUK.....	5
5.	ÜZEMZAVAROK	5
5.1.	Feszültség-kimaradás (áramszünet)	5
5.2.	Valamely létesítmény sérülése, tönkremenetele	5
6.	HAVÁRIA-HELYZETEK	6
6.1.	A munkavégzés során bekövetkező baleset	6
6.2.	Rendkívüli hidrológiai helyzet.....	6
6.3.	Hulladék környezetbe kerülése	6
6.4.	Földrengés	6
6.5.	Tűzeset, robbanás	7
7.	HAVÁRIA-HELYZETEK KEZELÉSE, ELHÁRÍTÁSA.....	7
7.1.	Mozgósítás.....	7
7.2.	Teendők	7
7.3.	Eszközök, anyagok	10

1. ALAPADATOK

Tervezési helyszín:

Neve: Százhalombatta Hulladéklerakó és Hulladékátrakó
Helyrajzi száma: 092/1, 067/75

Megrendelő adatai:

Neve: „SZÁKOM” Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Székhelye: 2440 Százhalombatta, Hága L. u. 2.
Telefonszám: +36-24-354-000
Email: szakom@szakom.hu

Tervező adatai:

Neve: ADMITERV Kft.
Székhelye: 2030 Érd, Facélia utca 90.
Email: titkarsag@admiterv.hu
Ügyvezető: Ádány Mihály

2. ÁLTALÁNOS ÜZEMELTETÉSI TUDNIVALÓK

A hulladékudvar és az átrakó általános üzemeltetési feltételeit a vonatkozó jogszabályok, egyedi kikötéseit a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint hatóság a hulladékgazdálkodási engedélyben írja elő.

3. A HULLADÉKUDVAR ÜZEMELTETÉSI ÉS KÁRELHÁRÍTÁSI SZERVEZETE

A kárelhárítás vezetője a hulladékgyűjtésért és kezelésért felelős vezető.

A kárelhárítási szervezet további tagjai a dolgozók.

3.1. A kárelhárítási szervezet tagjainak feladatai a kárelhárításban

Minden kárelhárítási tevékenységnek a megelőzésből kell kiindulnia, mivel a kár megelőzése általában nagyságrendekkel olcsóbb, mint a kár elhárítása. Az okozható kár nagysága minden esetben a körülményektől függ.

Szabályos üzemmenet esetén a hulladékudvar és az átrakó működése nem okozhat környezeti kárt. Ehhez az alkalmazott eszközöknek, gépeknek megfelelő állapotúnak, a szolgáltatásoknak megbízhatónak és szünetmentesnek kell lennie.

Rendkívülinek tekinthetők azok az események, melyek az előírt technológiától eltérnek. Különösen azok az események tartoznak ide, melyek során veszélyes hulladék kerülhet a környezetbe.

A kárelhárítás során az alábbi tevékenységeket kell elvégezni:

- szükséges mértékű riasztást végrehajtani,
- az esetleges bajba került embereket menteni,
- szennyezés esetén a szennyezőanyag további környezetbe jutását megszüntetni, illetve a szennyezett területet elszigetelni, a szennyezett talajt, veszélyes hulladékot összegyűjteni, ártalmatlanítani.

3.2. A kárelhárítás vezetőjének feladatai

A vészhelyzet megelőzésében:

- Rendszeresen ellenőrzi a potenciális veszélyforrásokat és azok helyeit.
- Rendszeresen ellenőrzi a kárelhárításkor szükséges anyag és eszközállomány meglétét és állapotát.
- Betartja és betartatja az üzemeltetési-, tűzrendészeti és munkavédelmi előírásokat.
- Biztosítja a hatóságoknak a telepellenőrzés lehetőségét.
- Ha a dolgozók rendkívüli eseményt jelentenek, haladéktalanul megszervezi a kárelhárítást.

A vészhelyzet során:

- Felméri a rendkívüli esemény helyét, okát, fajtáját, mértékét és az esetleges szennyeződés hatótávolságát.
- Meghatározza a kárelhárítás módját, a résztvevő dolgozók számát és személyét, valamint az anyag- és eszközszükségletet.
- Káreset esetén értesíti a felelős szerveket.

A vészhelyzetet követően:

- Ellenőrzi a kárelhárításban részt vett személyek számát, személyazonosságát, testi épségét.
- Gondolkodik a szennyezett ruhák, eszközök elszállításáról.
- Intézkedik a megmaradt eszközök, anyagok helyükre történő visszaszállításáról, az elhasznált anyagok pótlásáról.
- Írásos jelentést tesz az eseményekről.
- Részt vesz a rendkívüli esemény kivizsgálásában.

3.3. A kárelhárítási szervezet tagjainak feladatai

A vészhelyzet megelőzésében:

- Kötelesek betartani az üzemeltetési előírásokat.
- Kötelesek részt venni a kárelhárítási oktatáson, gyakorlaton.
- Rendkívüli helyzet észlelése esetén haladéktalanul jelentést kell tenni az ágazatvezetőnek.

A vészhelyzet során és a helyreállításban:

A szervezet tagjai kötelesek a vészhelyzet vezetőjének utasításait maradéktalanul végrehajtani mások testi épségének veszélyeztetése nélkül.

4. ÜZEMZAVAROK, HAVÁRIA-HELYZETEK ÉS HATÁSUK

Üzemzavarok azok a helyzetek, melyek rövid ideig tartanak, viszonylag gyakran előfordulhatnak, de a hulladékkezelési tevékenység végzését rövidtávon alapvetően nem akadályozzák, elhárításuk egyszerűen megoldható. Ezeknek csak tartós megléte vagy többféle üzemzavar egyidejű egybeesése, illetve ezen üzemzavarok szakszerűtlen elhárítása eredményezhet havária-helyzetet.

Havária-állapotnak nevezzük azt a helyzetet, amely valamilyen nem várt, rendkívüli, kis valószínűséggel előforduló esemény következményeként a tevékenység bármely eleme – az üzemszerű, szűkebb és tágabb környezetére gyakorolt hatásokhoz képest – lokális vagy regionális szennyezést okoz, ill. közvetlen veszélyt jelen a tevékenységet végzők életére vagy egészségére.

Üzemzavart okozó helyzetek:

- Feszültség-kimaradás (áramszünet)
- Valamely létesítmény sérülése, tönkremenetele rejtett kivitelezési hiba, elöregedés stb., azaz előre nem látható műszaki jellegű problémák következtében.

Havária események:

- A munkavégzés során bekövetkező baleset
- Rendkívüli hidrológiai helyzet
- Veszélyes hulladék környezetbe kerülése
- Földrengés
- Tűzeset, robbanás

Az alábbiakban a fenti esetek előfordulásait vizsgáljuk, utalva azok következményeire, ill. közölve azok megelőzésének, elhárításának módját is.

5. ÜZEMZAVAROK

5.1. Feszültség-kimaradás (áramszünet)

Áramszünet esetén a hulladékudvar elektromos árammal működő berendezései válnak működésképtelenné, melyek a sorompó, a mérlegek, valamint a térvilágítás. Így a rövid ideig tartó áramkimaradás a gyűjtési és átrakási tevékenységben okozhat csúszást. A létesítmény normál üzemeltetését egy elhúzódó áramkimaradás akadályozhatja hosszabb ideig.

5.2. Valamely létesítmény sérülése, tönkremenetele

Létesítmények sérülése vagy tönkremenetele vagy a közműrendszer egyes elemeit vagy az elektromos árammal működő berendezéseket érintheti. Ilyen esetben az adott közműrendszer, illetve berendezés gyártói követelményei szerint kell eljárni. Általánosságban:

- az adott épületrészt ill. helyiséget feszültség-mentesíteni kell (a kismegszakító, ill. a főkapcsoló lekapcsolásával)
- a telepi dolgozók feladata csak a sérült, tört vezeték-szakasz kiiktatása a megfelelő szerelvények zárásával (pl. vízrendszerek) vagy üzemén kívül helyezése üzemeltetési intézkedésekkel (pl. szennyvíz-rendszerek)
- a hibák feltárását, javítását szakszerű módon (szükség esetén szakvállalattal) kell végeztetni

6. HAVÁRIA-HELYZETEK

A havária helyzetekre az üzemzavarokkal ellentétben, annak kis bekövetkezési valószínűsége miatt nem, vagy csak kis mértékben lehet gépekkel, berendezésekkel felkészülni. Ilyen esetekben többet között a fenntartott szervezetekhez kell fordulni segítségért (Katasztrófavédelem, Polgári Védelem, Honvédség katasztrófa-elhárítására specializálódott alakulatai).

6.1. A munkavégzés során bekövetkező baleset

Munkahelyi baleset esetében azonnal szükséges a sérült ellátása, illetve súlyosabb esetben a mentőszolgálat értesítése. Minden esetben szükséges a telephely vezetőjének tájékoztatása is.

6.2. Rendkívüli hidrológiai helyzet

Rendkívüli hidrológiai helyzet a szélsőséges időjárási viszonyok eredményeként állhat elő. A rendkívüli csapadék a gyűjtési-kezelési tevékenység menetében okozhat zavarokat, fennakadásokat. Havária helyzet lehet a tartós és/vagy nagy mennyiségű csapadék, illetve az olvadást közvetlen követő nagymértékű lehülésből eredő jegesedés, lefagyás.

Ekkor a telep megközelíthetetlené válhat, a belső közlekedés ellehetetlenül.

A rendkívüli időjárás okozta helyzetek egy részét mindenképpen szükséges elhárítani, más hatások azonban az időjárás változása következtében emberi beavatkozás nélkül szűnnek meg.

Nagy mennyiségű hó esetén a bekötőutat és a hulladékátrakó telepi belső utakat meg kell tisztítani. Síkosság, jegesedés esetén a jégmentesítést el kell végezni.

A rendkívüli időjárás okozta helyzeteket teljesen megelőzni nem lehet, mivel nem szabályozható körülmények miatt következnek be. A káros hatások azonban az alábbi módon csökkenthetők:

- A bekötőút és a telepi belső utak karbantartása, havazás esetén folyamatos - akár éjjel-nappali - takarítással, síkosság- és jégmentesítéssel.
- A kiépítésre került belső árkok, vízelvezető rendszerek rendszeres karbantartása, tisztítása annak érdekében, hogy a felszíni vízgyűjtés zavartalanul biztosítható legyen.

6.3. Hulladék környezetbe kerülése

A hulladékátvétel során a hulladék kiborulhat a hulladékudvar területén.

A káresemény megelőzési érdekében szükséges a gyűjtőedény megfelelő karbantartása, illetve a hulladék gondos átvétele.

Hulladék kiborulás esetén az átvető személynek a kiborult hulladékot össze kell szednie lapát segítségével. A kiborult hulladékot a kijelölt hulladékgyűjtő edénybe kell raknia.

Veszélyes anyag esetében az összegyűjtött hulladékot a kijelölt tároló helyre kell szállítani a munkát végző személynek. Továbbá szükséges felmérni az esetleg bekövetkezett szennyezés mértékét, majd ennek ismeretében eljárni.

6.4. Földrengés

A földrengés okozta szennyeződésnek van a legkisebb valószínűsége. A földrengésnek azonban az előfordulási gyakorisága alacsony, a jelentősebb károkat okozó 7°-nál nagyobb intenzitású rengések 100 évnél is ritkábban várhatók.

A földrengés okozta havária azzal jelenthet környezeti veszélyt, azzal, hogy egy földrengés esetén a telepen az egész üzemviteli rendszer sérülhet (károsodnak az épületek, elszakadnak a vezetékek, stb.). Ugyanakkor az is feltételezhető, hogy a földrengésnek telepen okozott hatása összességében elenyésző azokhoz a környezeti károkhoz képest, amelyet egy ilyen intenzitású rengés okoz a térségben.

6.5. Tűzeset, robbanás

A tűzesetként jelentkező havária helyzet megelőzése érdekében be kell tartani a vonatkozó tűzvédelmi szabályokat. A telep üzemvitelének részeként megfelelő szakembernek kell gondoskodnia a tűzoltó készülékek rendszeres ellenőrzéséről, cseréjéről. Amennyiben valamely létesítmény tűzeset következtében mégis megsérül, úgy az üzemmenet fenntartása érdekében a helyreállításnak minél hamarabb meg kell történni.

A tűzesetek elkerülése érdekében be kell tartani a telepre vonatkozó általános tűzvédelmi szabályokat.

7. HAVÁRIA-HELYZETEK KEZELÉSE, ELHÁRÍTÁSA

A munkavégzést végzőknek a rendkívüli esemény alkalmával a havária terv és/vagy a terület tűz- és biztonságtechnikai utasítás szerint kell eljárniuk. A teljes személyzetet képezni kell a technológiákkal, azok előírt kezelésével kapcsolatban. A technológia kialakítását úgy kell megoldani, hogy a betárolt anyagok, tűzrendészeti és egyéb biztonsági szempontokból egyaránt megfeleljenek. A kialakítás során el kell különíteni a vízzel nem oltható anyagokat és külön kell tárolni a temperált hőmérsékletet igénylő anyagokat.

7.1. Mozgósítás

Az esetleges szennyeződések, illetőleg ezek veszélyét előidéző helyzetek kialakulásának megfigyelése saját munkaterületén az üzem minden dolgozójának kötelessége.

A veszélyhelyzetet észlelő, valamint az arról értesített minden dolgozó bejelentési kötelezettsége mellett, köteles megtenni a kár elhárítására vagy mérséklésére mindazokat a beavatkozásokat, melyeket szakképzettsége és a hozzáférhető eszközök számára lehetővé tesznek.

7.2. Teendők

A teendők:

- helyzetfelmérés;
- az életveszély elhárítása
- az érintett terület áramtalanítása
- tűzoltás
- az éghető anyagok mentése
- jelentéstétel
- a helyszín biztosítása, megjelölése, a közlekedők tájékoztatása
- a további sérülések, robbanás, tűz és a környezetszennyezés keletkezésének megakadályozása
- elsősegélynyújtás
- a veszély és/vagy a szennyeződés terjedésének megakadályozása

Helyzetfelmérés

A telepvezető tekintettel a keletkezett kárra, a környezetre, valamint a rendelkezésre álló személyekre és eszközökre, eldönti a további teendők sorrendjét. Lényeges, hogy a lehető legkisebb személyi sérülés, környezeti, illetve anyagi kár keletkezzen.

A bekövetkezett esemény jellege, a veszély természete határozza meg a teendők sorrendjét. Ha kezdődő, leküzdhető tűz van, vagy személyi sérülés történt és a személyzet egyedül van, akkor az első teendő a tűz oltása, illetve a sérült mentése, ellátása. Ha a tűz leküzdése, a veszély kiterjedésének megakadályozása saját eszközökkel nem lehetséges és személyi sérülés nem történt, akkor az első teendő a tűzoltóság/rendőrség értesítése.

Az életveszély elhárítása

Elsősorban a személyek veszélyes helyről történő kimentését jelenti. A kimentéskor a sérült személyeket a veszélyzónán kívülre, lehetőleg szélvédett oldalra vigyük és a talajszintnél magasabban helyezzük el.

Áramtalanítás

Amennyiben a havária-helyzet felszűlés alatt levő vezetékeket, berendezéseket érint, úgy azokat áramtalanítani kell.

Tűzoltás

Azonnal meg kell kezdeni, mert az elterjedt tűz oltásához a kihelyezett készülékek már nem elegendők. A tűzoltás során megoldandó feladatok:

- a tűz lokalizálása: a tovaterjedés megakadályozása (az éghető anyagok, eltávolítása a tűz közeléből, majd az átmelegedett árukat azonnal el kell kezdeni hűteni)
- a tűz oltása: az oltás során elsődlegesen a tűzfészket, majd a kiterjedt enyhébb tüzeket kell felszámolni.

Jelentéstétel

A szennyezést, az észlelt veszélyes jelenséget a dolgozó azonnal köteles jelenteni saját felettesének, aki riasztás esetén helyszíni bejárás során a bejelentést ellenőrzi. Az észlelt szennyezés jellegét, mértékét felméri. A veszély mértékének megfelelően intézkedik a további riasztás végrehajtására a következő sorrendben:

- Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Tel: 112, +36-1-459-2412
- Százhalombattai Rendőrőrs, Tel: 107, +36-23-354-288
- Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Tel: +36-1-224-9100
- Pest Vármegyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály, Tel: +36-23-354-765
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Tel: +36-1-391-4610

A bejelentésnek a következő kérdésekre kell választ adnia:

Mi történt?

- mi az esemény,
- milyen anyag/hulladék van veszélyben

- veszélyes hulladék, veszélyes anyag szabaddá vált-e, kit, vagy mit veszélyeztet és hogyan.

Hol történt?

Az esemény

- pontos helye:
- pontos időpillanata.

Milyen sérülések vannak?

Személyi sérülések, milyen veszélyt jelentenek a környezetre.

Milyen műszaki mentésre van szükség?

A havária tervnek, tűz- és biztonságtechnikai utasításnak és a helyzetnek megfelelő kárelhárításhoz milyen eszközökre és erőkre van szükség.

Hogyan lehet a helyszínnel kapcsolatot tartani?

Telefonszám megadása.

Ki a bejelentő?

Név, lakcím.

A helyszín biztosítása, megjelölése, a közlekedők tájékoztatása

Ha munkahelyi baleset volt, akkor:

- a nyomok megőrzése,
- az előállt rendkívüli veszélyt az ott közlekedés többi résztvevője részére jelezni kell,
- ha szükséges, akkor a veszélyzóna megjelölése.

A további sérülések tűz és a környezetszennyezés keletkezésének megakadályozása

Ennek érdekében az építési terület vezetőjének és a jelenlévő személyzetnek mindent el kell követnie. Különösen a következőkre kell figyelemmel lenni:

- egészségkárosodás veszélye esetén, a hatásterületen csak az előírt védőfelszereléssel szabad tevékenykedni,
- tűz esetén a telephely teljes áramtalanítása. A sérült és ép részek elkülönítése (az áru/hulladék eltávolítása)
- a veszélyzónában a dohányzás és a nyílt láng használatának megtiltása,
- szikramentes szerszámokat kell használni, hogy a javítási, kárelhárítási munkák közben se keletkezhessen szikra,
- veszélyes anyagok szabadba jutását - ha lehet - meg kell akadályozni, pl. a lék elzárásával, bedugaszolásával,
- a szabadba jutott anyagot lokalizáljuk: homokos földszáncal vegyük körül, takarjuk le, esetleg itassuk fel. Közömbösítő anyaggal kezeljük, keverjük. A kármentők és az átmeneti esővíz gyűjtő kifolyó nyílásait azonnal el kell zárni.

Elsősegélynyújtás

Általános (szokásos) sérülések esetén az általános elsősegélynyújtási ismeretek alapján végezzük. A helyszínre érkező mentőket, orvost tájékoztatni kell a veszélyes anyagról/veszélyes hulladékról.

A veszély, illetve a szennyeződés terjedésének megakadályozása, kármentesítés

Az egység ügyvezetője azonnali hatállyal gondoskodik arról, hogy a szükséges célgépek a kérdéses helyszínre induljanak. A helyszíni kármentesítést – lokalizálást - figyelembe véve, a szennyezett területről a

- veszélyes anyaggal és hulladékkal szennyezett felitató anyagot ki kell termelni,
- ha szükséges újabb felitató anyagot (pl.: perlit) kell a helyszínre vinni, és a veszélyes hulladékkal szennyezett felitató anyagot a mentesítés utolsó lépésében a veszélyes hulladékkal szennyezett földszáncsal együtt ki kell termelni,
- a keletkezett hulladékot üres, jól záródó, csöpögés mentes konténerbe kell helyezni.
- a területen és környezetében keletkezett hulladékot a helyszínre szállított konténerbe be kell emelni és az ártalmatlanítóhoz elszállítani.

A helyszínre kiérkezett felügyelői szakemberrel jegyzőkönyvet kell felvenni, a káresemény leírásával, a kármentesítésről, valamint arról, hogy a talaj-szennyeződés maradéktalanul el lett távolítva és veszélyes hulladék közcsatornába, élővízbe nem került.

A kármentesítés utolsó lépése a veszélyes hulladék és/vagy a veszélyes hulladékkal szennyezett föld és/vagy felitató anyag ártalmatlanítóhoz történő szállítása és ártalmatlanításra történő átadása.

A védőeszközök cseréjét elhasználódáskor folyamatosan, illetve elhasználódás nélkül is a védőeszközök meghatározott juttatásának rendje alapján félévente (fej-, szem-, kézvédő eszközök) és évente (lábvédő eszközök) történik.

A tevékenységhez, az esetleges haváriák (szénhidrogén származékot tartalmazó folyadékok környezetbe kerülése) lokalizálására a következő havária szett lett megállapítva, melyet a munkaterületen kell tartani:

7.3. Eszközök, anyagok

Személyi védőeszközök:

- Védőszemüveg
- Szemöblítő palack
- Védőruha
- Csúszásgátló kesztyű

Védelmi anyagok:

- 50 l-es homokzsák 20 kg homokkal megtöltve
- 50 l-es homokzsák üres
- Száraz rongy levehető fedelű műanyag vagy fémhordóban
- Perlit vagy Matasorb 0.1 m³-es zsákokban
- Mészpép, vagy dehidrált száraz zsákos mész)

Eszközök:

- Lapát
- Gereblye
- Hosszúnyelű merő
- Ágseprő
- 50 l-es műanyag edény +1 vödör mésztejkészítéshez
- Feszítővas, aknafedlap emelő
- Elemlámpa, tartalék elemekkel

Összeállították:

Biró-Szilágyi Mariann és Ádány Mihály

Kelt: Budapest, 2024. május hó